

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	9
------------------------	---

Rozdział I

Socjologiczny obraz społeczeństwa

I

O SOCJOLOGII JAKO NAUCE	15
Istota socjologii	15
Struktura przedmiotu socjologii	17
Geografia wiedzy socjologicznej	18
Metody socjologii	22
Wnioski	25

II

HISTORIA SPOŁECZNEGO POZNANIA	27
Sposoby zdobywania wiedzy o historii społecznego samopoznania	28
Przedsocjologia	31
Etap klasyczny w rozwoju wiedzy socjologicznej.	34
Nieklasyczne i post-nieklasyczne stadium socjologii (modernizm i postmodernizm)	37
Wnioski	39

III

SPOŁECZEŃSTWO JAKO SYSTEM	41
System „Społeczeństwo”	42
Duże grupy społeczne	44
Stratyfikacja	45
Podjęcie formacyjne i cywilizacyjne	48
Podstawowe modele zmian społecznych	49
Kryteria postępu społecznego	51
Postęp i „zrównoważony rozwój”	52
Wnioski	52

IV

JEDNOSTKA– GRANICE I NIEOGRANICZONOŚĆ ŻYCIA SPOŁECZNEGO	54
Istota jednostki	55
Wychowanie: socjalizacja, kształcenie, samowychowanie.	57
Teoria ról	59
Samorealizacja jednostki	61
Mobilność i status jednostki	63
Teraźniejszość.	66
Wnioski	67

Rozdział II

Zasadnicze wymiary stosunków społecznych

V

ETNICZNOŚĆ LUDZKOŚCI: PRZESTRZENIE EGZYSTENCJI NARODÓW	71
Podziały społeczne	71
Przestrzeń i społeczeństwo	72
Istota etniczności	76
Międzynarodowy porządek i chaos	80
Teraźniejszość etnosfery: globalizacja i etnorenesans	83
Wnioski	85

VI

PRACA A ŻYCIE SPOŁECZNE	87
Praca jako społeczne współdziałanie	87
Społeczna organizacja pracy. Klasy	89
„Tajemnica eksploatacji”	90
Transformacja pracy: Rozwój techniki i rewolucje technologiczne.	93
Rewolucja naukowo-techniczna.	96
Stan obecny i perspektywy pracy	98
Wnioski	101

VII

OSADNICTWO: POTENCJAŁ URBANIZACJI.	103
Rozmieszczenie ludności, osadnictwo w życiu społecznym	103
Osadnictwo jako obiekt badań socjologicznych	104
Urbanizacja	109
Współczesna osada: między hipermiastem a światową wioską.	112
Wnioski	116

VIII

SPOŁECZNY ŚWIAT POKOLEŃ	118
Struktura ciągłości, zmiana pokoleń	118
Socjologiczna analiza pokoleń	119
Dlaczego młodzież?.	123
Nowe podziały: alienacja	126
Nowsze podziały: dziedziczenie	129
Wnioski	132

IX

ROLA PŁCI W REPRODUKCJI ŻYCIA SPOŁECZNEGO.	134
Prokreacja a sytuacja demograficzna	134
Feminizm	136
Rodzina i małżeństwo, społeczne funkcje rodziny	141
Cechy nowego podziału ról płci	146
Wnioski	149

Rozdział III

Podstawowe typy dynamiki społecznej

X

GOSPODARKA W ŻYCIU SPOŁECZNYM	153
Od statyki do dynamiki: kierowanie rozwojem	153
Życie ekonomiczne; gospodarka	156
Historia i teoria gospodarowania	158
Rynek	161
Apoteoza gospodarki nienaturalnej	164
Ku nowej gospodarce: synergetyzm	167
Wnioski	169

XI

POLITYKA W DYNAMICE SOCJOKULTUROWEJ	171
Istota kierownictwa politycznego	171
Polityka w czasie	174
Społeczeństwo obywatelskie	179
„Zmęczona demokracja” a fundamentalizm	182
Polityka przyszłości	185
Wnioski	186

XII

KULTURA ŻYCIA SPOŁECZNEGO	188
Istota i struktura kultury	188
Kultura społeczeństwa i jednostki	191
Historia poznania kultury	193
Kultura bez kultu	196
Przyszłość: od samoistnej dynamiki do dynamicznego zrównoważenia	200
Wnioski	202
ZAKOŃCZENIE	203
SŁOWNIK	204